

Arkæologisk overvågning d. 10-11 marts 2008 af ledningstracé på Sorø Akademi SVM01178-1

SVM01178-1. Ledningstracéet foran biblioteket og klosterporten fra vest.

Indhold

Årsag og evt. sagshistorie:	2
Deltager(e):	2
Lokalisering og topografi.....	2
Indmåling	2
Beskrivelse	2
Vurdering og evt. fremtidige tiltag	6
Fotoliste.....	7
SVM01178-1 Bilag 1: digitale feltfoto	

Resumé:

Overvågning af jordarbejder i forbindelse med anlæggelse af ledningstracé, løbende fra Priorgade i øst forbi bibliotek og klosterport mod nord, og ind i gårdhave umiddelbart vest for klosterporten. I ledningstracéet påvistes lag af opfyld med byggeaffald og rydningsmateriale fra diverse nedrivninger, og derudover registrerede vi betydelige rester af en grundmuret bygning i gårdhaven. Muligvis udgør disse bygningsrester dele af klostrets økonomibygninger.

Årsag og evt. sagshistorie:

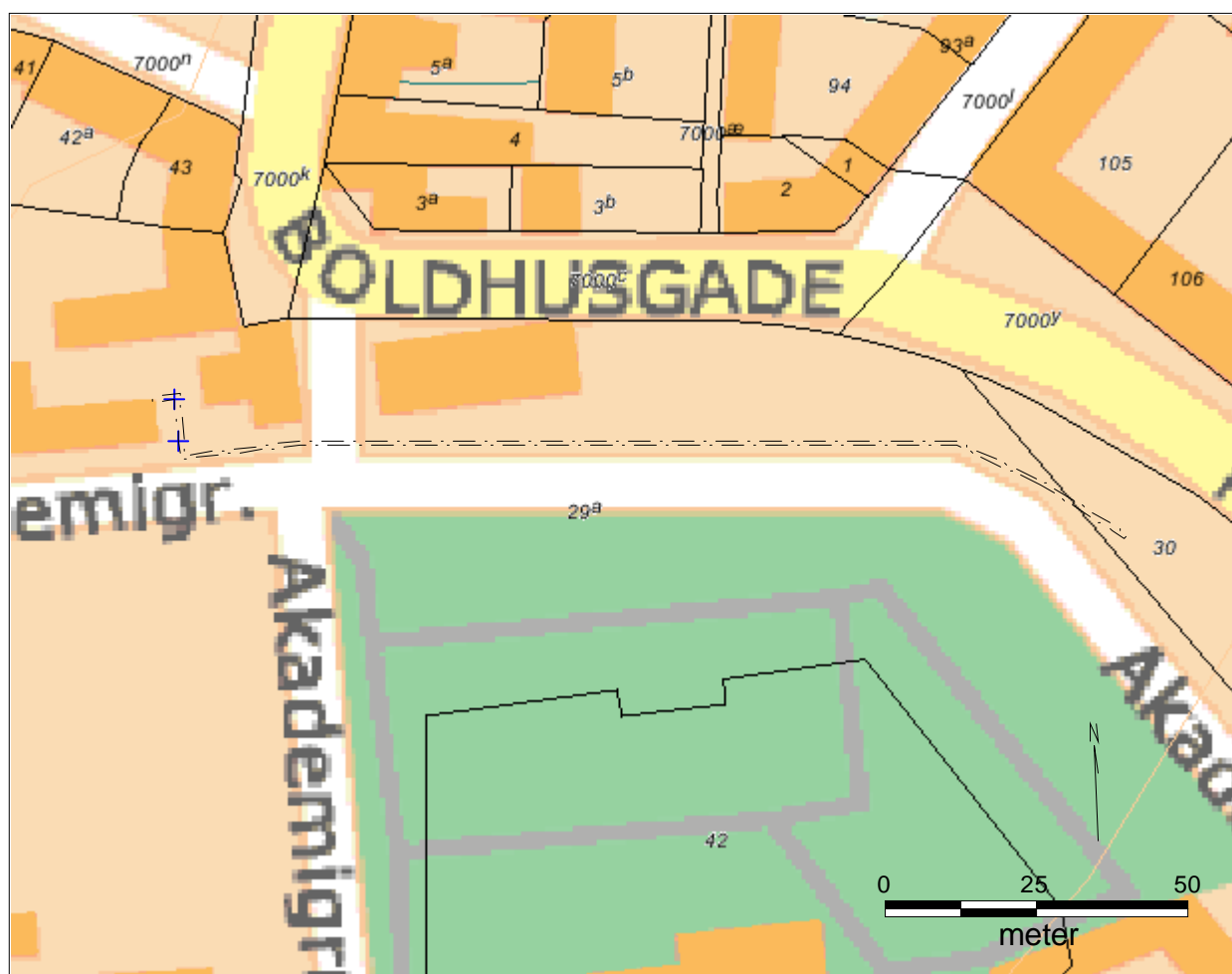
Sydvestsjælland Museum blev d. 10/3-2008 gjort opmærksom på, at der var påbegyndt ledningsarbejder i den nordlige del af Akademigrunden i området ved klosterporten. Gravearbejdet var ikke blevet anmeldt og godkendt på forhånd, og derfor besluttede museet, at foretage en ad hoc overvågning af jordarbejdet. Overvågningssagen varede fra 10 – 11/3 – 2008.

Deltagere:

Klaus S. Hvid og Maria Løvgreen Berg

Lokalisering og topografi

Ledningstracéet løber fra den nordlige ende af det allerede forundersøgte område SVM01058-1 mod nordvest og drejer så stik vest hen syd forbi Akademiets bibliotek og klosterporten (jf. kort). Lige vest for porten drejer tracéet mod nord ind under muren til gårdhaven og et kort stykke videre mod nord.

SVM01178-1 Kort over den nordlige del af Akademigrunden med ledningstracé. Murresterne blev lokaliseret i gården vest for klosterporten.

Indmåling

Ledningstracé er indmålt med håndholdt GPS. Nøjagtigheden svinger mellem 5 og 7 meter.

Beskrivelse

Ved gravningen blev der brugt en 70 centimeter bred skovl, og ledningerne skulle graves ned i 80 cm. dybde - vores grøft var altså 70 cm. bred og 80 cm. dyb. Hele den del af grøften, der strakte sig fra øst mod vest, bar udelukkende spor af opfyldsmateriale i form af brokker, mørtel, sten og brændt

materiale, og der kunne ikke lokaliseres nogen faste strukturer i form af bygningsrester, fundamenter o. lign.

Ved gårdhavemuren lige umiddelbart vest for klosterporten stødte vi for første gang på faste strukturer. Da ledningsgrøften skulle føres mod nord ind under gårdhavemuren, stødte vi på rester af en ældre teglstensmur. Teglstensmuren, hvis øverste to skifter var bevaret på en kampestenssyld, lå under terrænniveau og havde samme forløb som gårdhavemuren, der løber øst vest, jf. fotos.

SVM01178D011. Rester af teglstensmur og kampestenssyld under nuværende gårdhavemur, hvor tracé går under.

Teglstensmuren må være ældre end gårdhavemuren, hvis nederste del er sat i to bånd med tilhuggede granitkvadre jf. foto. Tilstedeværelsen af yderligere skifter af tegl under disse kvadre tyder på et andet murforløb af ældre dato.

Inde i gården lige til højre for hvor grøften skærer under muren, stødte vi i den vestlige profil af tracéet på rester af endnu et murforløb, der løber nord-syd vinkelret på det første murforløb under gårdmuren. Murforløbet har en længde på 6 meter, og afsluttes på den østlige side af noget vi tolker som en hjørnepille på 55x55 cm.

SVM01178D028: Det frilagte murparti i gårdhaven set fra nord. Bemærk hullet under muren, hvor ledningstracéet løber.

Det videre murforløb mod øst kan ikke påvises, men hjørnespillen antyder, at fundamentet er fortsat i denne retning ind mod Klosterporten.

En anden mulighed er, at forestille sig at muren løber mod vest ind under transformatorstationen og den nuværende gule bygning og udgør en del af fundamentet til denne. Det er påfaldende, at murforløbet nord-syd har nøjagtigt den samme udstrækning som den stående bygnings bredde, og derfor kan de nordlige fundamentrester være fjernet ved anlægsarbejdet.

Der ikke er spor i grøften af et forløb mod øst eller vest, så det kan ikke afgøres om fundamentet forsætter mod vest eller mod øst.

SVM01178D031: Det frilagte murforløb set fra syd.

Muren har en bredde på ca. 60 cm og er rejst som en fuldmur af munkesten på en kampestenssyld, ligeledes er overgangen fra kampesten til teglforbandt nivelleret ud med teglbrokker i kalkmørtelen – selve murstensforbandtet er usikkert, da vi kun har bevaret få og temmelig medtagne teglskifter. I den nordlige ende af muren lige før hjørnepillen, kunne vi se, at en del af muren var aftrappet med en fals og alle sten sad som bindere. Muligvis har vi her resterne af en indgang mod øst forsynet med en trætrappe.

SVM01178D036: Detalje af nordlige del af mur med rester af indgang.

Vurdering og evt. fremtidige tiltag

Denne undersøgelse viser, at det er nødvendigt at følge alle kommende jordarbejder på Akademi, da der kan hentes oplysninger om indretningen af og funktionerne på Sorøs middelalderlige cistercienserkloster.

Sorø d. 27. november 2008

Klaus S. Hvid

Ændring indføjet 15-01-2009

Kirsten Christensen

Fotoliste

Film nr	Opt	Type	Tekst	Fot	Dato
01178	1	Digital	Østlig ende af ledningstracé	KSH	12-03-2008
01178	2	Digital	Østlig ende af ledningstracé	KSH	12-03-2008
01178	3	Digital	Profil af ledningstracé fra øst	KSH	12-03-2008
01178	4	Digital	Profil af ledningstracé fra øst	KSH	12-03-2008
01178	5	Digital	Profil af ledningstracé fra øst	KSH	12-03-2008
01178	6	Digital	Profil af ledningstracé fra øst	KSH	12-03-2008
01178	7	Digital	Profil af ledningstrace ved klosterporten set fra syd	KSH	12-03-2008
01178	8	Digital	Arbejdsbillede. Klosterporten.	KSH	12-03-2008
01178	9	Digital	Profil af ledningstracé med cementsøjle midt i vejforløb ved klosterporten set fra nord	KSH	12-03-2008
01178	10	Digital	Detail af mur lige vest for klosterporten set fra syd	KSH	12-03-2008
01178	11	Digital	Detail af mur lige vest for klosterporten set fra syd	KSH	12-03-2008
01178	12	Digital	Arbejdsbillede ved mur ind til gård	KSH	12-03-2008
01178	13	Digital	Afdækning af murforløb i gård vest for klosterporten set fra øst	KSH	12-03-2008
01178	14	Digital	Afdækning af murforløb i gård vest for klosterporten set fra øst	KSH	12-03-2008
01178	15	Digital	Afdækning af murforløb i gård vets for klosterporten set fra øst	KSH	12-03-2008
01178	16	Digital	Afdækning af murforløb i gård vest for klosterporten ser fra øst	KSH	12-03-2008
01178	17	Digital	Afdækning af murforløb i gård vest for klosterporten ser fra øst	KSH	12-03-2008
01178	18	Digital	Afdækning af murforløb i gård vest for klosterporten ser fra øst	KSH	12-03-2008
01178	19	Digital	Afdækning af murforløb i gård vest for klosterporten ser fra øst	KSH	12-03-2008
01178	20	Digital	Arbejdsbillede. Udgravning af murforløb	KSH	12-03-2008
01178	21	Digital	Arbejdsbillede. Udgravning af murforløb	KSH	12-03-2008
01178	22	Digital	Sydlig murforløb. Rester af murforløb under ny mur set fra nord	KSH	12-03-2008
01178	23	Digital	Afrensning af murforløb set fra øst	KSH	12-03-2008
01178	24	Digital	Afrensning af murforløb set fra øst	KSH	12-03-2008
01178	25	Digital	Afrensning af murforløb set fra øst	KSH	12-03-2008
01178	26	Digital	Afrensning af murforløb set fra nordøst	KSH	12-03-2008
01178	27	Digital	Afrensning af murforløb set fra nordøst	KSH	12-03-2008
01178	28	Digital	Afrensning af murforløb set fra nordøst	KSH	12-03-2008
01178	29	Digital	Afrensning af murforløb set fra nordøst	KSH	12-03-2008
01178	30	Digital	Arbejdsbillede. Afrensning af murforløb	KSH	12-03-2008
01178	31	Digital	Delvist frilagte murforløb set fra syd	KSH	12-03-2008
01178	32	Digital	Detail af murforløb set fra nord	KSH	12-03-2008
01178	33	Digital	Detail af nordlige ende af murforløb set fra nord	KSH	12-03-2008
01178	34	Digital	Detail af nordlige ende af murforløb set fra syd	KSH	12-03-2008
01178	35	Digital	Detail af nordlige ende af murforløb set fra øst	KSH	12-03-2008
01178	36	Digital	Detail af nordlige ende af murforløb set fra sydøst	KSH	12-03-2008
01178	37	Digital	Nedbrydning af nordlige del af murforløb set fra øst	KSH	12-03-2008
01178	38	Digital	Nedbrydning af nordlige del af murforløb set fra øst	KSH	12-03-2008
01178	39	Digital	Nedbrydning af nordlige del af murforløb set fra øst	KSH	12-03-2008
01178	40	Digital	Nedbrydning af nordlige del af murforløb set fra øst	KSH	12-03-2008
01178	41	Digital	Nedbrydning af nordlige del af murforløb set fra øst	KSH	12-03-2008

01178D001.JPG

01178D002.JPG

01178D003.JPG

01178D004.JPG

01178D005.JPG

01178D006.JPG

01178D007.JPG

01178D008.JPG

01178D009.JPG

01178D010.JPG

01178D011.JPG

01178D012.JPG

01178D013.JPG

01178D014.JPG

01178D015.JPG

01178D016.JPG

01178D017.JPG

01178D018.JPG

01178D019.JPG

01178D020.JPG

01178D021.JPG

01178D022.JPG

01178D023.JPG

01178D024.JPG

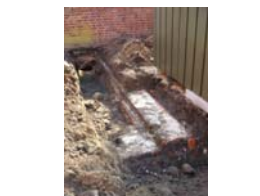
01178D025.JPG

01178D026.JPG

01178D027.JPG

01178D028.JPG

01178D029.JPG

01178D030.JPG

01178D031.JPG

01178D032.JPG

01178D033.JPG

01178D034.JPG

01178D035.JPG

01178D036.JPG

01178D037.JPG

01178D038.JPG

01178D039.JPG

01178D040.JPG